No. 57. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 8 Maart.

FRANKRIJK.

Parijs, den 5den Maart.

Op den uitslag der discussie van het in behandeling zijnde ontwerp omtrent de scheiding van regtsbedeeling voor burgers en militairen, in zake van komplot, is voor het oogenblik de aandacht geheel gevestigd. Bij de beraadslagingen van gisteren heeft de generaal *Schneider* en de heer *Chaux d'Estange* het ontwerp bestreden, de laatste met vrij veel hevigheid, waarop, van de zijde der ministers, de heer *Martin*, du Nord, zich met de taak belast heeft om dezen spreker te beantwoorden, wiens argumenten ten voordeele van het ontwerp de heer *Teste* vervolgens bestreed, terwijl ten slotte de zitting een onstuimig einde nam, door de vergelijking die de laatste spreker maakte, opzigtelijk de motieven die men bij exceptionele wetten steeds deed gelden, dat men namelijk altijd als drangmiddel met hare hooge noodzakelijkheid schermde, nu zoowel als ten tijde *Couthon* en van *St. Just*; op welk zeggen hij door een aantal stemmen, onder anderen door den heer *Guizot*, in de rede gevallen werd, en opgevorderd, zich nader te verklaren, waaraan de heer *Teste* echter niet verkoos te voldoen. De wending die de discussie gisteren in de kamer nam was intusschen over 't geheel niet gunstig voor het ministerie, en aan den indruk daarvan wil men toegeschreven hebben, dat het ministerieel avondblad reeds gisteren tegenspraak hetgeen door den heer *Persil* aangaande nieuwe voordragten in de kamer te verstaan is gegeven, zeggende dat blad, dat daarmede alleen de wet op de verpligte aangifte in zake van aanslag, welke bij de kamer der pairs reeds ingediend is, bedoeld werd. Intusschen denkt men, dat op het laatst der discussie de heer *Guizot* nog wel het woord zal voeren om de weifelende leden in 't belang van het ontwerp over te halen. Opmerkelijk is het, dat geen van de militaire gedeputeerden in de kamer het woord voor de wet heeft gevoerd. De generaals *Bugeaud* en *Tirlet* verlangen, dat militairen en burgers te gader voor den krijgsraad verschijnen; de generaals *Schneider*, *Leydet* en de maarschalk *Clausel* willen dat de wettelijke bepalingen blijven zoo als zij thans zijn.

— Het hof der pairs schijnt thans niet voor het eind der maand te moeten bijeenkomen om *Meunier* te vonnissen. Aan zijne gedurige verklaringen en de arrestatien dien ten gevolge gedaan, schrijft men dit uitstellen toe; al die arrestatien moeten echter tot weinig hebben geleid en vele van *Meunier's* aanwijzingen valsch zijn bevonden.

— In den *Toulonnais* van den 1sten dezer wordt gemeld dat de inscheping van het materieel voor den togt naar Constantine met ijver wordt voortgezet. Het linieschip *Trident* zou te Port Vendres het 48ste regiment aan boord nemen, terwijl de *Montebello* het 3de afrikaansch bataillon, sterk 1000 man, van Corsica moest afhalen. De verzamelplaats van het materieel is te Bona; die voor het personeel te Oran.

— Van wege het ministerie van oorlog werden tegenwoordig swarigheden aan de vrijwillige dienstnemingen en remplacementen in den weg gelegd. Men denkt dat men daarmede op het oog heeft om te voorkomen, dat jonge lieden van overdreven republikeinsche gevoelens in de kaders van het leger komen en den geest der troepen bederven.

— In brieven uit Oran wordt weder gesproken van onderhandelingen over een traktaat met *Abd-el-kader*. De Emir zou aan den bemiddelaar, den jood *Durand*, toegezegd hebben, dat hij voor het onderhoud van het leger, ossen en schapen naar Oran wilde zenden, welke zending een eerst gevolg zou zijn eener soort van voorloopige overeenkomst. Indien de vrede met dit arabisch opperhoofd tot stand kwam, zou men in de provincie Oran niet meer dan 4 à 5000 man laten en het overige bij de expeditionnaire troepen voegen.

— Het *Charte* houdt heden de volgende telegraphische depêches:

«Bajonne, 3 Maart 1837.

» *Espartero* schrijft van den 25sten, dat het slechte weder hem belet heeft om den 24sten de 11 bataillons karlisten, die te Durango zijn gelaten, aan te vallen.»

» Zie hier de stellingen der beide partijen: de infant don Sebastiaan in de valei van Ussama met 15 bataillons, tegenover *Saarsfield*, die er 19 heeft; *Guibelalde* te Ernani met 9, tegen *Evans*, die er 21 heeft; *Goni* te Zoronza met 11, tegen *Espartero*, die er 28 heeft. Het overige tusschen Vittoria en den Ebro.»

» *Saarsfield* heeft de linie van Zubiry doen ontruimen om 15,000 man met Pampeluna te vereenigen, hetgeen de gemeenschap met onze grenzen afbreekt. *Evans* is door 1000 man spaansche mariniers versterkt geworden.»

De jongste tijdingen uit Madrid gaan niet later dan tot den 25sten. In berigten van die dagteekening door het *Journal des Débats* gegeven, komt onder anderen voor, dat de minister *Calatrava*, reeds sedert eenige dagen ongesteld, geheel buiten staat was om zich met de openbare aangelegenheden bezig te houden, hetgeen in de tegenwoordige omstandigheden hoogst noodlottig was, daar de toenemende geest van vijandschap tegen den minister *Mendizabal*, de vernietiging van een korps constitutionele troepen in het koningrijk Valencia (hier 1600 man sterk geacht) en de verdeeldheid onder de ministers zelve eene nieuwe crisis voor het tegenwoordig bestuur voorspelden.

Als bijzonderheden van den staat van zaken wordt daarbij gevoegd, dat de nationale garde van Madrid geprotesteerd had tegen eene rekwisitie van paarden, en het bestuur uit geldgebrek zich genoodzaakt had gezien, het ontwerp eener nationale garde te paard op te geven; dagelijks zag men zulke kenteekenen van de ongelukkige gesteldheid der finantiën in Spanje. De minister van justitie, *Landero*, verweet onlangs openlijk in de dagbladen den heer *Mendizabal*, dat hij de regterlijke autoriteiten op eene schandelijke wijs van alles ontbloot liet, en vele regtbanken genoodzaakt zouden zijn de uitoefening van het regt te staken. Van den anderen kant vallen de officieren van het leger de ministers van oorlog en finantien, *Rodrigues Vera* en *Mendizabal*, op het hevigst in de dagbladen aan, noemen hen lasteraars en verraders, teekenen hun naam voluit, en nogtans durft men hen niet te vervolgen.

De generaal *Quiroga* bevindt zich thans te Madrid en schijnt niet gezind om een nieuw kommandement te aanvaarden; *Oraa*, die sedert lang chef van den algemeenen staf des noorderlegers was, is tot kapitein-generaal en bevelhebber over de troepen van het centrum benoemd.

— In de bijzondere brieven uit de Spaansche hoofdstad vindt men thans de volle bevestiging van het geheel vernietigen, op den 18den ll., eener brigade van de troepen van het centrum. Het gevecht heeft te Bunol, of 10 uren afstands van Valencia, plaats gehad. De brigade bestond uit de corte linie-regimenten, geheeten: der Prinses, van Savoye, van Ceuta, en uit een eskadron kavallerie, alles onder bevel van den brigadier *Cahuet*; de magt der karlisten bestond uit 6 bataillons en 380 paarden, in 't geheel 4000 man troepen, onder aanvoering van *Forcadill*. Door de karlisten werd, na het nemen van goede taktische beschikkingen, in geregelde orde aangevallen en de vijandelijke bataillons overhoop geworpen en verstrooid. De schrik te Valencia, op het vernemen van het verlies was buitengemeen groot; de autoriteiten moesten al hunne krachten inspannen om de goede orde te bewaren en de gemoederen gerust te stellen. Dezelfde schrik heeft zich ook te Madrid doen kennen, toen men daar den snellen voortgang der karlisten in la Mancha vernam; men meende niet alleen de karlistische bende op de hoofdstad te zien aanrukken, maar duchtte zelfs dat een korps karlisten den Ebro was gepasseerd en met versnelde marschen dezelfde rigting nam. Intusschen scheen het dat *Forcadill* niet van de voordeelen heeft weten partij te trekken, die zijne overwinning hem konde aan de hand doen.

— Heden uithoofde van den Zondag geene fondsnotering.

NEDERLANDEN.

Breda, den 7den Maart.

Met den 1sten dezer is, ingevolge koninklijk besluit, aan het instructie-vaartuig bij het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medenblik, *Urania*, eene eigene rol van ... koppen gegeven.

De luitenant ter zee van de 1ste klasse, *J. H. Walsberg*, als kapitein bij de koloniale marine overgeplaatst, is eervol uit het vaste korps zee-officieren ontslagen.

In zijnen tegenwoordigen rang en ancienniteit is bij het wapen der genie in Oostindie overgeplaatst, de 1ste luitenant van het 3de bataillon veld-artillerie, *E. C. C. Steinmetz*.

— Z. M. heeft bepaald, dat er eene schadeloosstelling voor reiskosten zal worden toegekend aan de officieren der landmagt, die gewapende manschappen geleiden, doch niet bestemd zijn om bij het korps of onderdeel, waartoe die manschappen ingedeeld of in subsistentie opgenomen worden, over te gaan.

— Gisteren morgen ten 7 uren heeft zich Z. K. H. de prins van Oranje van 's Gravenhage, naar Tilburg begeven.

— Eergisteren en gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de ontwerpen der financiele wetten, vergaderd geweest, en is ook derzelver centrale afdeeling, over dat onderwerp bijeengekomen. Heden ten half twee uren zal de kamer eene vergadering houden, waarin het verslag der

slag over die ontwerpen zal worden uitgebragt. De beraadslagingen over dezelve worden in den loop dezer week te gemoet.

— Het dagblad dezer provincie een overzigt van de ongelukken door den jongsten storm in dit gewest veroorzaakt, gevende, behelst onder anderen nog het volgende min algemeen bekende.

» De schade welke te Dussen, door den sterken en hoogen watervloed, van den 24sten februarij jl., veroorzaakt zijn, was voor die gemeente nog al aanmerkelijk; de meeste huizen welke aan de golven van het schielijk opkomende water blootstonden, zijn bijna onbewoonbaar geworden of zwaar beschadigd, terwijl eene menigte hooi, granen, aardappelen, enz., is weggedreven of bedorven, waarvan het bedrag der opgenomene schaden beloopt, de som van *f* 7025,00. Zijn deze rampen beklagenswaardig, niet minder betreurenswaardig is het onheil aan *Johanna Bruystens* weduwe *Jan Schippers*, en aan hare zes kinderen, waarvan het oudste meisje van 19 jaren, overkomen, welke allen, nadat hunne rondom in den vloed staande woning was weggespoeld, in de golven hun graf hebben gevonden; drie der gemelde kinderen, hadden zich op het ingestorte dak begeven en werden door den vloed weggesleept tot op slechts eenige schreden aan wal gedreven zijnde, werden zij weder door den hevigen wind afgevoerd en alzoo in den stroom van de oude Maas gebragt, alwaar, nadat nog eenige schippers aan het Raamsdonksche veer, vruchteloos beproefd hadden hen te redden, het dak door den sterken stroom van een gescheurd werd de ongelukkigen in de diepte weggezonken en niet meer zijn gezien geworden; hunne lijken zijn nog niet gevonden; wat van het lijk der moeder en die harer overige kinderen is geworden, is ook tot heden onbekend.

» Van Werkendam schrijft men, dat in die omstreken de jongste stormvloed onberekenbare schade heeft veroorzaakt, zoo aan de kade en beplantingen der buitenpolders, als aan den grooten voorraad van rijs en andere voorwerpen, en dat door het overloopen der kapitale dijken van den vasten wal, zeer vele huizen zijn beschadigd geworden en eenige ingestort, waarbij verscheiden menschen het leven hebben verloren. Onder anderen zijn op den polder Jannezand vijf menschen verdronken."

— Te Amsterdam is ll. vrijdag brand ontstaan in de bovenwoning van den vuurwerker *H. van Ravenstein*, op de Oosterburggracht, door het ontvlammen eener hoeveelheid van vier nederlandsche ponden buskruid. De bovenste verdieping van het huis is daardoor geheel vernield geworden.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi in dato 29 December 1836, voor den tijd van tien jaren verleend aan den graaf *P. A. de Fontaine, Moreau* en *A. L. Vogel*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *van Oven* in de Spuistraat, n°. 375, te 's Gravenhage, op de invoering van eene verbeterde inrigting der middelen om schepen voort te stuwen.

Een octrooi in dato 12 Januarij 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan *N. J. Muysken*, eerste luitenant der artillerie, gekantonneerd te Prinsenhage, op de invoering van eene nieuwe soort van nadel;

Een octrooi in dato 12 Januarij 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan *P. A. G. M. F. Gillet*, te Marseille, domicilium verkozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Voorburg, op de invoering van een nieuw filtreertoestel, geschikt om siropen te ontkleuren, en het beenzwart, dat daartoe gediend heeft in den vorigen staat te brengen, zonder dat het noodig zij, hetzelve uit den filtreertoestel te nemen;

Een octrooi in dato 17 Januarij, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *G. Soeders*, te Maarssen, op de uitvinding van een metaalmengsel, door hem *Elein zilver* genoemd;

een octrooi in dato 25 januarij 1837, voor den tijd van vijf jaren verleend aan de weduwe *J. R. Willinghaijsen en zoon*, te Amsterdam, op de uitvinding van een verbeterd scheeps-licht of sein-lantaarn;

een octrooi in dato 31 januarij 1837, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Henry Willes*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij Mr. *A. M. C. van Hall*, advokaat te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe soort van kaapstanders, geschikt tot het opheffen van lasten.

Het *Journal d'Anvers* meldt dat de burgemeester van Antwerpen, de heer *Legrelle*, naar het voorbeeld van den heer *Jamme* te Luik, zijne demissie als lid van de kamer van vertegenwoordigers wil geven, om zich geheel aan de belangen der stad te wijden.

— Het van Parijs lager afkomend fondsenmerk der Ardoins heeft zondag ook op den koers te Antwerpen invloed gehad, zoodat de prijs daalde tot op 24½, waarop dezelve met weinig handel zich heden gehouden heeft. De notering was gisteren (6 *Maart*): Belg. 100½; O. Metall. 103¾; Spanje Ardoin 24⅜ à ½; Uitgesteld 8⅝; Nap. renten 92¾; B. Tavolière 59½; Sicil. 92¼; Rom. L. 100⅞; Hl. te Antw. 98¼; Braz. 85½. — Wisselkoers op Amsterd. en Rott. ¼ pct. premie.

De Londensche berigten tot den 4den behelzen niet veel van aanbelang. De russische gezant en de fransche zaakgelastigde hadden donderdag ll. eene conferentie op het bureau van de buitenlandsche zaken gehouden. — In het lagerhuis is ll. vrijdag door den kanselier van den exchequer het ontwerp van wet tot afschaffing der belasting tot onderhoud der kerkgebouwen van de gevestigde kerk in Engeland en Wales ter tafel gebragt, waarbij onder anderen wordt voorgesteld, voortaan in dat onderhoud te voorzien, door het vermeerderen van de opbrengst der landerijen welke het eigendom der kerk zijn en het verhoogen van den prijs der zitplaatsen. — Sir *R. Peel* heeft zijn voornemen te kennen gegeven, om eerstdaags den secretaris voor de kolonien eenige vragen te doen, omtrent het traktaat in 1824 met de Nederlandsche regering, wegens de inkomende regten op het eiland Java gesloten. — Ter Londensche beurs van Zaturdag (4 dezer) waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 89⅜; Ned. 2½ pCt 52⅝; Spanje 25⅝; Portugal 31¾; Braz. 85¾.

In de duitsche bladen vinden wij heden niets bijzonders dan de behouden aankomst van Z. M. Koning Otto van Griekenland te Athene. De stoomboot *Portland*, aan boord waarvan de koning zich met zijne jeugdige echtgenoot bevond is den 15den Februarij ll. ter hoogte van den Piraeus aangekomen en werden HH. MM. onmiddellijk begroet door den graaf *Armansperg* en de overige ministers, den engelschen gezant enz.; de heer *Armansperg* had terstond het sedert 8 maanden verlangde ontslag als kanselier bekomen. Bij de landing werden de beide vorstelijke personen met de meeste toejuiching door de bevolking ontvangen, onder losbranding van het geschut der schepen op de reede. Dezelfde geestdrift had plaats bij den intogt in de stad; na de aankomst op het paleis werden de onderscheiden autoriteiten ontvangen, waarbij het vorstelijk paar in de grieksche nationale kleeding verscheen. Een en ander werd door luisterrijke feesten achtervolgd.

— Volgens officiele opgaven zijn gedurende den jare 1835 in de vier en veertig eparchien van het Russisch Keizerrijk zeven en veertig duizend twee honderd zeven-en-twintig personen acht-en-veertig duizend twee honderd zeven-en-twintig personen van het mannelijk geslacht gestorven, waaronder twee duizend twee honderd twee-en-zeventig tusschen 90 en 95, vijftien honderd zeven en zeventig tusschen 95 en 100, twee honderd een-en-negentig tusschen 100 en 105, honderd en twaalf tusschen 105 en 110, twee en vijftig tusschen 110 en 115, negen en dertig tusschen 115 en 120, tien tusschen 120 en 125, zes tusschen 125 en 130, drie tusschen 130 en 135; en één van nagenoeg 140 jaren.

— Te Weenen waren den 27sten februarij genoteerd: 5 pCt. Metall. 105 1/16; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75½; Bankactien 1375½.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

9de Trekking: N°. 10588, een prijs van *f* 30,000.

10de —— Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 53 1/16; dito 5 pCt. 100⅝, ¾; Kansb. *f* 22½, 22 7/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93½; dito 3½ pCt. 77; Handelm. 184½, 184¾; O. L. 4 pCt. 89½, 89¾; Ard. van 85 £, 24⅜, 24 9/16, ½; dito Coup. 45; Pass. 7 7/16.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.